Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ

Οἱ ἀντιδράσεις στίς ἀπροσδόκητες παραιτήσεις ὑπηρεσιακῶν παραγόντων, πού θά ἐπιφορτίζονταν μέ τήν τεχνική πλευρά τῶν διαπραγματεύσεων μέ τήν Ε.Ο.Κ. ἀπέδειξαν — εὐτυχῶς — ὅτι ἡ

Τοῦ

ΑΘ. Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

εὐαισθησία τῆς κοινῆς γνώμης στό πρόβλημα τῆς ἐντάξεώς μας στήν Εὐρωπαϊκή Οἰκονομική Κοινότητα εἶναι πολύ μεγαλύτερες ἀπό τήν κυβερνητική ἐρεθιστότητα. Ὑποκείμενη κατά κανόνα στή δυσανεξία της ἔναντι τῶν ηὐξημένων λαϊκῶν ἐνδιαφερόντων, ἡ κυβέρνηση ἔχει ὡς τά σήμερα παραλείψει καί τήν πλατειά ἐνημέρωση καί τήν καθολική κινητοποίηση τῶν λαϊκῶν δυνάμεων γύρω ἀπό τούς ἐθνικούς στόχους καί τούς ἐθνικούς κινδύνους τοῦ ἐγχειρήματος αὐτοῦ, μόλο πού θά ἔπρεπε νά εἶχε ἀποτελέσει θεμελιώδη ἄξονα τῆς ἐθνικῆς μας δραστηριότητας. Χωρίς βέβαια τοῦτο νά σημαίνει πώς ἡ εὐθύνη τῆς πολιτικῆς τῶν διαπραγματεύσεων, τόσο ἀπό στρατηγική ὅσο καί ἀπό τακτική ἄποψη θά ἐδικαιολογεῖτο νά εἶναι διακομματική. Ὁ λαός θά ἔπρεπε κι ὅλας νά γνωρίζει τούς ἀνυποχώρητους ὅρους ὑπό τούς ὁποίους ἡ Ἑλλάς θά ἐδέχετο τή συμμετ τῆς στόν εὐρύτερο οἰκονομικό χῶρο τῶν 9, ἔτσι ὥστε οἱ ὅροι αὐτοί νά γίνονταν συνείδηση καί ταυτόχρονα πεποίθηση ἔναντι τῶν τρίτων ὅσον ἀφορᾶ τήν ἀδιαλλαξία μας στήν ἀποδοχή τους. Ταυτόχρονα θά ἔπρεπε κιόλας νά εἶχε ἀρχίσει συστηματική ὀργανωτική καί λειτουργική προπαρασκευή τῆς οἰκονομίας. Μιά κυβέρνηση ὅμως πού δυσπιστεῖ στίς λαϊκές δυνάμεις, πού στερεῖται φαντασίας καί περιορίζεται σέ ἀποσπασματικές ἐνέργειες καί σέ οἰκονομικό κλεφτοπόλεμο εἶναι φυσικό νά εἶναι ἀνέτοιμη. Αὐτό ἀφορᾶ τήν ἰσχνή ἐπιτροπή τῶν διαπραγματεύσεων πού κατήρτισε, τήν ἀνεπαρκῆ καί ἀσυντόνιστη ὑπηρεσία πού ἵδρυσε τήν ἀσάφεια τῶν ὅρων εἰσόδου καί τοῦ ἀπαιτούμενου ἰδιοτύπου μεταβατικοῦ καθεστῶτος. Ἀφορᾶ ὅμως ἀκόμη καί τήν τακτική καί μεθόδευση τῶν διαπραγματεύσεων, μέ τήν ὁποία φαίνεται νά συνδέεται καί ἡ πρόσφατη αἰφνιδιαστική κρίση.

2. Μιά ἀπό τίς βασικές ἐπιλογές τακτικῆς, πού ἐπηρεάζει βέβαια καί τίς στρατηγικές ἐπιδιώξεις, εἶναι ὅτι θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ διαπραγματευτική ἀφετηρία στόν τομέα τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Ὑπάρχουν δύο τρόποι νά ξεκινήσομε τίς διαπραγματεύσεις. Ὁ ἕνας θά ἦταν νά συνεχίσομε τίς ἐκκρεμεῖς ἀπό τό παρελθόν διαπραγματεύσεις γιά τήν ἐναρμόνιση τῆς γεωργικῆς μας πολιτικῆς πρός τήν ἀντίστοιχη πολιτική της Κοινότητας. Ὁ δεύτερος θά ἦταν νά ξεκινήσομε ἀπό ὡρα μηδέν καί νά ζητήσομε κατευθείαν τήν ἔνταξή μας, ἀποδεχόμενοι τό ὑφιστάμενο κοινοτικό καθεστώς τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Καί οἱ δύο λύσεις εἶναι δυνατές. Ποιά θά ἦταν ἡ συνέπεια ἄν ἐπελέγετο ὁ ἕνας ἤ ὁ ἄλλος δρόμος;

Ἄν ἐπελέγετο ὁ δρόμος τῆς συνεχίσεως τῶν διαπραγματεύσεων γιά τήν ἐναρμόνιση ἐπί τῇ βάσει τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς συνδέσεως, ὁ δρόμος αὐτός θά εἶχε τό πλεονέκτημα ὅτι ἡ Κοινότητα θά ἦταν ὑποχρεωμένη νά ἀποδεχθεῖ χωρίς ὅρους τήν ἐναρμόνιση αὐτή καί νά παράσχει στά ἀγροτικά μας προϊόντα τήν ἴδια μεταχείριση πού παρέχει στά κοινοτικά. Ὅμως τό πρᾶγμα ἔ-

→ Συνέχεια στήν = 2η σελίδα

ΟΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕ

ΤΟ

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΚ

Συνέχεια από την 1η σελίδα

χει μιά μικρή καί διδακτική ἱστορία. Ἡ ἐναρμόνιση τῆς γεωργικῆς μας πολιτικῆς πρός τήν πολιτική τῆς κοινότητας θά ἔπρεπε νά ἔχει περατωθεί μέχρι τέλους τῆς μεταβατικῆς περιόδου, δηλαδή μέχρι τήν 1η Νοεμβρίου 1968. Οἱ διαπραγματεύσεις πού εἶχαν ἀρχίσει ἀπό τό 1962 γιά τήν ὁμάδα τῶν 5 προϊόντων, πού ἡ Κοινότητα εἶχε κιόλας ὑπαγάγει σέ κοινή πολιτική, ἀπέτυχαν ἐξ αἰτίας τῆς διαφορετικῆς ἑρμηνείας τῆς συμφωνίας ἀπό τά δύο μέρη καί τελικά διακόπηκαν τό 1967 ἐξ αἰτίας τοῦ παγώματος τῆς συμφωνίας γιά τούς γνωστούς πολιτικούς λόγους. Ἀπό τόν Δεκέμβρη τοῦ 1974 ἄρχισαν καί πάλι οἱ διαπραγματεύσεις. Ἡ Κοινότητα γνώρισε πώς εἶναι ἕτοιμη νά προβεῖ σέ δήλωση ἐναρμονίσεως ὅπως προβλέπει τό ἄρθρο 35 ὄχι μόνο γιά τά 5 πρῶτα προϊόντα ἀλλά καί γιά τά λοιπά προϊόντα ὅπως εἶναι τό ἐλαιόλαδο, τά μεταποιημένα ὀπωροκηπευτικά προϊόντα, ἡ ζάχαρη, τά γαλακτοκομικά, τό βοῖο κρέας, ὁ καπνός, τά κρασιά, τά προϊόντα ἁλιείας, τά ἀνθοκομικά κλπ. Ἡ διαφορά ὅμως ἀντιλήψεων πού σημειώθηκε κατά τίς ἀρχικές διαπραγματεύσεις ἐξακολουθεῖ νά δεσπόζει καί σήμερα καί εἶναι οὐσιώδης. Γιά τήν Κοινότητα, ἀντικειμενικός σκοπός τῆς ἐναρμονίσεως εἶναι ἁπλῶς καί μόνο ἡ ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν προϊόντων μεταξύ τῶν μελῶν. Τό κεφάλαιο «γεωργία» τῆς συμφωνίας ἐντάσσεται κατά τήν ἄποψή της στό κεφάλαιο ΙΙ, ἐπιγραφόμενο «ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐμπορευμάτων». Τό ἄρθρο 33 ἐπίσης κατ' αὐτήν ὁρίζει ὅτι ἡ ἐναρμόνιση ἔχει σκοπό νά ἐξασφαλίσει μόνο τήν ἰσότητα τῆς μεταχειρίσεως τῶν προϊόντων τῆς Ἑλλάδος στίς ἀγορές τῶν συμβαλλομένων μερῶν. Ὑπ' αὐτό τό πνεῦμα ἑρμηνεύεται καί τό ἄρθρο 35 πού καθορίζει τούς ὅρους τῆς ἐναρμονίσεως. Ἀντίθετα, κατά τήν ἑλληνική ἄποψη, ἡ γεωργική ἐναρμόνιση θά ἔπρεπε νά ἐκφράζει στό συγκεκριμένο πεδίο τίς λειτουργικές ἀρχές τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς τῆς κοινότητας, δηλαδή ὄχι μόνο τίς ἀρχές τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν προϊόντων, ἀλλά καί τήν ἑνιαία στάση ἔναντι τῶν τρίτων χωρῶν, τίς ἑνιαῖες τιμές καί τήν κοινοτική εὐθύνη στόν τομέα τῶν ἐγγυήσεων καί τοῦ γεωργικοῦ προσανατολισμοῦ. Κατά τήν ἑλληνική πλευρά, οἱ ἀρχές τῆς ἑλληνικῆς πολιτικῆς συνιστοῦν ἑνιαῖο καί ἀδιαίρετο ὅλο. Αὐτό τό σύνολο, κατά τίς ρητές διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τῆς συμφωνίας, θά ἔπρεπε νά ἐπεκταθεῖ στήν Ἑλλάδα στά πλαίσια τῆς ἐναρμονίσεως. Στήν οὐσία ἡ διαφορά αὐτή τῶν ἀντιλήψεων ἔνει ἐπιπτώσεις σέ δύο θεμελιώδη σημεῖα. Πρῶτον, μέ τήν ἐναρμόνιση κατά τίς ἀπόψεις τῆς Κοινότητας, ἡ Ἑλλάς δέν θά ἐδικαιοῦτο νά μετάσχει στό FEOGA γιά τήν χρηματοδότηση τῶν ἐγγυήσεων καί τοῦ γεωργικοῦ προσανατολισμοῦ, ἁπλῶς δέ θά μποροῦσε νά καταφύγει στό χρηματοδοτικό πρωτόκολλο γιά διαρθρωτικές ἀλλαγές μέ περιορισμένο ποσό σέ ὕψος καί διάρκεια. Δεύτερο, τό καθεστώς τῶν ρητρῶν διαφυγῆς μπορεῖ νά ἐφαρμόζεται καί τώρα σάν ἡ Ἑλλάς νά εἶναι τρίτη χώρα, ἐνῶ ἀπό τήν πλευρά της ἡ χώρα μας ὑπεστήριζε ὅτι θά ἔπρεπε νά εἶναι ἐκεῖνο πού λειτουργοῦσε μεταξύ τῶν 6 χωρῶν κατά τήν διάρκεια τῆς μεταβατικῆς περιόδου.

3. Ἀπό τό 1962 ὡς τά σήμερα ἡ διαφωνία αὐτή παραμένει ἄλυτη. Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ἄν ἡ ἐναρμόνιση δέν πραγματοποιηθεῖ ἐντός τῶν δύο χρόνων ἀπό τότε πού θά συζητηθεῖ γιά ἕνα προϊόν, τό καθεστώς πού θά ἰσχύει γι' αὐτό θά εἶναι καθεστώς τρίτης χώρας μέ τό πλεονέκτημα ἁπλῶς τῆς ρήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κράτους. Ἀπό τόν Δεκέμβριο τοῦ 1974 μέχρι σήμερα, σέ ἐπανειλημένες δηλώσεις τοῦ Σωβανιάογκ, τοῦ Βάν Ντέρ Στούλ κλπ. ἡ Κοινότητα ἐπέμενε στίς ἀπόψεις της. Καί ἡ ἑλληνική πλευρά στίς δικές της. Ἀποτέλεσμα μάλιστα τῆς ἑλληνικῆς αὐτῆς ἐμμονῆς ἦταν νά μή γίνουν δεκτές καί ὁρισμένες προσφορές γιά χρηματοδοτήσεις, ἄσχετες ὅμως μέ τό εἰδικό ταμεῖο προσανατολισμοῦ.

Θά μποροῦσε νά πεῖ κανείς ὅτι ἐμμονή στήν ἑλληνική ἄποψη ἐξασφαλίζει πληρέστερα τά ἑλληνικά συμφέροντα. Ὅμως, ἀντιτείνεται, ἡ λύση τῆς διαφορᾶς ἀνήκει στό Συμβούλιο Συνδέσεως. Καί τό Συμβούλιο Συνδέσεως, σύμφωνα μέ τό κείμενο τῆς Συνθήκης τῶν Ἀθηνῶν ἀποφασίζει ὁμόφωνα. Ἡ ἐναρμόνιση τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς πρός τήν πολιτική τῆς Κοινότητας ἀποφασίζεται μόνο ἀπό τό Συμβούλιο Συνδέσεως καί ἡ ἀπόφαση πρέπει νά λαμβάνεται ὁμόφωνα. Ἔτσι ὁποιαδήποτε ἄρνηση τῆς Κοινότητας, ἔστω καί ἀδικαιολόγητη, ματαιώνει τήν ἐναρμόνιση. Θά μποροῦσε κανείς νά ἐπικρίνει τήν τότε κυβέρνηση γιατί τῆς διέφυγε ἕνας βασικός ὅρος πού μποροῦσε σέ κάθε στιγμή νά ματαιώνει τήν ἐναρμόνιση γιά τήν ὁποία μέγιστο ὑπῆρχε τό ἑλληνικό ἐνδιαφέρον. Εἴμαστε ὅμως βέβαιοι, ὅτι, ὑπῆρχαν οἱ δυνατότητες νά σημειωθοῦν τά πράγματα διαφορετικά;

Ἄν ἐπελέγετο ὁ δεύτερος τρόπος, θά ἐξασφαλίζονταν ταχύτητα στήν περαίωση τῶν διαπραγματεύσεων. Μ' ἄλλα λόγια, θά μποροῦσε ἡ ἑλληνική πλευρά νά δηλώσει ὅτι εἶναι ἕτοιμη αὐτή τή στιγμή νά ἀποδεχθεῖ τό κοινοτικό καθεστώς, ὅσον ἀφορᾶ τά ὀπωροκηπευτικά, ζητώντας κατευθείαν τήν ἔνταξη. Πρᾶγμα πού θά ἦταν σύμφωνο καί μέ τό ἑλληνικό αἴτημα, πού στηρίχθηκε (ἀπό λάθος;) στή συμφωνία τῆς Ρώμης κι ὄχι στή Συμφωνία τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ πρόκριση τοῦ δρόμου αὐτοῦ θά ἐγκυμονοῦσε τόν κίνδυνο νά ἀξιωθεῖ ἀπό τήν πλευρά τῆς Κοινότητας ἡ καθιέρωση ἰδιαίτερου καθεστῶτος γιά ὁρισμένα προϊόντα, γιά τά ὁποῖα οἱ χῶρες μέλη θά εἶχαν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον, ὅπως π.χ. γιά τά ροδάκινα, τά πορτοκάλια καί τά ἀγγούρια. Ὁ κίνδυνος τοῦ δεύτερου αὐτοῦ δρόμου θά ἦταν νά θεωρηθεῖ πώς ἡ Ἑλλάς ἐγκαταλείπει ὁρισμένα κεκτημένα δικαιώματα, ἄν ὑποτεθεῖ πώς τά δικαιώματα αὐτά ἦσαν πράγματι κεκτημένα, δοθέντος ὅτι ἡ Κοινότητα ἐπίμονα ἀρνιόταν τήν ὕπαρξή τους καί πώς ἡ τελική λύση θά μποροῦσε νά δοθεῖ ἀπό τό δικαστήριο τῆς Κοινότητας. Ὅμως ἡ λύση αὐτή ἦταν ἐνδεχόμενο νά χρονίσει καί ἔτσι νά ματαιώνεται ἡ πραγμάτωση τῆς ἐντάξεως. Αὐτά ἄσχετα ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ ὑπαγωγή τῆς ὑποθέσεως στό δικαστήριο θά ἔπρεπε νά γίνει ἀπό τό Συμβούλιο Συνδέσεως, δηλαδή νά ἀποφασισθεῖ ὁμόφωνα.

Εἶναι δύσκολο νά ἀποφανθεῖ κανείς γιά τήν τακτική πού θά ἔπρεπε νά προτιμηθεῖ. Τό βέβαιο εἶναι ὅτι σέ καμμιά περίπτωση δέν θά ἔπρεπε νά ἐγκαταλειφθοῦν ἑλληνικά δικαιώματα ὅπως καί σέ καμμιά περίπτωση δέν θά ἔπρεπε νά καθυστερήσει μέ ματαιοσχολίες ἡ ἔνταξή μας. Εἶναι ἀναγκαία ἡ μελέτη μέ αἴσθημα εὐθύνης τοῦ προτιμητέου δρόμου τῶν διαπραγματεύσεων καί τό ξεπέρασμα τῶν ἀδυναμιῶν πού ἦταν φυσικό νά παρουσιάζει ἡ Συνθήκη τῶν Ἀθηνῶν, γιά τήν ὁποία δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξει ἀμφισβήτηση ὅτι ἀπέδωσε ἀρκετά. Τό βασικό ἐρώτημα πού τίθεται πάντως εἶναι τοῦτο: Ἐπιλογή τῆς μιᾶς ἀπό τίς δύο ἀφετηρίες διαπραγματεύσεων ματαιώνει τήν ὑποχώρηση ἐν συνεχεία στή δεύτερη;

ΑΘ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΧΘΕΣΙΝΕΣ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ

Τά ἀποτελέσματα τῶν χθεσινῶν ἱπποδρομιῶν ἔχουν ὡς ἑξῆς :

1η ἱπποδρ. 1.400 μ. : 1) Ἐρμιτάζ (Κωστάκης) 34—11. 2) Παίκτης (Λύκας) 13. 3) Στέφανος (Μαρῖνος) 12. Δίδυμο 3Χ5 δρχ.. 55. Φορκάστ 3Χ5 δρχ. 110.

2η ἱπποδρ. 1.400 μ. : 1) Δομινίκη

ΝΙΑ ΦΥΛΑΚΗ